

Érzelmi hullámvasútra ültem

Épp húsz éve, hogy tanulmányaim miatt magam mögött hagytam a szülőfalumat. Épp húsz év után térhettem vissza, színésznőként a zsűri soraiba. A szülőfalumban, ahol épp száz éve léptek először a világot jelentő deszkákra. Ha ez már önmagában nem lenne elég ok az érzelmi túltengésre, épp itt rendezik a XXIV. Vajdasági Magyar Amatőr Színját-szók Találkozóját. A nyitó nap nyitó előadása megalapozta a hangulatomat. Bizsergető, ismerős, egyértelmű, dallamos, táncos, derűs, szívfacsaró, igaz, sírva nevető, minőségi, finom, őszinte, energiákkal teli, látványos, csillogó szemű, hiteles és hittel teli. Ezek azok az érzések, melyek minden egyes nap kavarnak bennem. Elképesztő az a hit, akarás, mellyel ma, 2019-ben Vajdaságban a magyarság fontosnak tartja a kultúra fenntartását, fennmaradását. És csodás azt látni, hogy mindezt elképesztő kedvvel, csapatépítéssel teszi. Egy olyan korban, amikor az emberek inkább elfordulnak egymástól, mintsem egymás szemébe akarjanak, tudjanak nézni. Itt, ezen a Találkozón mindenki

csillogó szemmel figyeli a másikat, segíti, inspirálja, hiszi a másikat. Teszi mindezt elképesztő körülmények között. Munka, iskola után, tüzelőanyagot vive a „próbatereembe”, megküzdve a betegségekkel, a váratlan helyzetekkel, a technika hiányával. A találkozón új csapatok álltak össze hosszú-hosszú évek után. Régi csoportok töretlen lelkesedéssel vágják a fejszéjüket egyre nagyobb fába. Kooprodukciók születnek, megszűnt csoportok lelkes szereplői állnak össze. A magyarság minden lehetséges utat megtalál, hogy rügybe fakadjon a tehetség, és virágba boruljanak egy-egy bemutató, előadás alkalmával. Húsz éve egy olyan közegben élek és tevékenykedem, ahol elismernek, szeretnek, de sohasem fogok közéjük tartozni. És ez mérhetetlen büszkeséggel tölt el. Mert ide tartozom. Ezek közé az emberek közé, ugyanilyen hittel, kíváncsisággal, csillogó szemmel, pozitív hozzáállással szemlélve a világot. Ez most itt nagyon ismerős, nagyon otthonos érzés.

A zsűri tagjának lenni nagyon megtisztelő. Értékes gondolatok, észrevételek születnek. Igen nehéz helyzetben vagyunk, mikor értékelni kell az előadásokat. Mert ilyenkor nem csak a szakmai szemmel tudjuk és kell néznünk az adott produkciót. Látunk kell ki mihez képest állt fel a színpadra. Hány év tapasztalat van a csapat mögött, ki segít nekik, egyáltalán van-e segítségük, vagy mindent önerőből oldanak meg. Ezeket is figyelembe kell vennünk, mikor megfogalmazzuk észrevételeinket. Fontos tudni, hogy mindig, minden esetben segítők szándékkal fogalmazzuk meg a kritikáinkat, mert minden csapat munkája a szívügyünk, és a lehető legtöbb szeretnénk kihozni a színpadra állított műből. Van, ahol technikai észrevételeink, ötleteink vannak, van, ahol színészi jelenlétüket segítjük, esetleg dramaturgiai vagy rendezésbeli megoldásokkal állunk elő. Igen összetett a feladat, kihívásokkal teli. Nagyon élvezem és engem is megmozgat egy-egy „probléma” megoldásának kitalálása. Biztos vagyok benne, hogy rengeteget tanulok így én is.

Hálás vagyok, amiért ezt most átélhetem, megtapasztalhatom, a részese lehetek. Nap mint nap magas színvonalú, finom, tiszta, őszinte, vidám színjátszást láthat a közönség. Kupuszina ezért nagyon hálás. A közönség együtt izgul a szereplőkkel, és mindent lelkesítő tapssal jutalmaz. Jó ezekre a deszkákra felállni. Jó itt lenni. Köszönöm.

Fridrik Noémi

A híres kupuszini mákos rétes

Részletek Silling Léda *Piacok, vásárok, emberek* c. könyvéből

A RÉTESNEK A SZOKÁSVILÁGBAN ELFOGLALT HELYE

A máig legkedveltebb kupuszini rétesek közül a mákos már Alexandar Hankony kupuszini jegyző is megörökítette az 1859-ben megírt kisebb falumonográfiájában. [...] A rétes azóta is jelentős helyet foglal el az ünnepi táplálkozásban. [...] Lakodalmakban a legújabb, a legfinomabb, a legrangosabb ételek kerülnek az asztalra. Kupuszinán sokáig a legünnepibb édesség a rétes volt. A rétesek sorából ki kell emelnünk egyet, melyet csak két alkalommal készí(t)ettek. Ez a komaasszonyos rétes. Lakodalmak alkalmával ezt készítette a komaasszony a menyasszonynak, és keresztelő után is ezt vitte, amikor gyerekágyat vitt az ifjú anyának. [...]

A RÉTESEK RÉTESE: A KUPUSZINAI MÁKOS RÉTES

A kupuszini rétes receptje nem hagyhatja el a falu határát. Különlegessége talán éppen ebben rejlik. Nagymamák, édesanyák adják át a réteskészítés tudományát a család nőtagjainak. Nekem is ehhez kell tartanom magamat. Két levél rétes elkészítéséhez 1 liter lisztre van szükség. A lisztből legjobb az előző évi, a tavalyi. 500-as fehér lisztre van a réteshez szükség, mert az jól nyúlik. A finom fehér kenyérliszt nem jó erre a célra. A faluban sokáig működött a Szalay malom, itt vásárolták a háziasszonyok a lisztet. Kérésre az őrlésre vitt búzát a malom tulajdonosa, Szalay Feri bácsi rétes készítésére külön készítette el a lisztet. Ezt a lisztet kizárólag réteskészítés céljára használták egész évben. Ma már a malom nem működik. A lisztet ma a boltban vásárolják. A tésztahoz kell még egy kevés só és langyos víz. A víz akkor jó, ha állott. Leginkább a faluban található artézi kútról hozták a réteshez a vizet. A kút vizét már évek óta a falusiak fogyasztják. A házaknál műanyag flakonokban áll ez a víz néhány napig. Ezért alkalmas a rétestészta gyúrására. A tésztát addig kell gyúrni, amíg egyenletes és szép fényes nem lesz. Ezek után két gombócot kell készíteni belőle a két levélnek. Ezek tetejét nem árt enyhén megsírozni vagy megolajozni, hogy ne száradjanak ki. Ez a mozzanat teszi majd lehetővé, hogy könnyebben lehessen nyújtani a tésztát, akkor nem szakad ki. Az így elkészített tésztát legalább negyed óráig állni kell hagyni. 109 A rétes készítése közben nem szabad sem ajtót, sem ablakot nyitogatni, mert akkor nem jól nyúlik, és megkérgesedik a tészta. A rétes nyújtása házi vászonabroszon – a legjobb a kendervászon – történik. A tésztát nyújtó asszony a kezét is meglisztezi, hogy ne ragadjon hozzá, és így nem szakad meg a tészta. A háziasszonyok ma már többfajta lisztet próbálnak. Amelyik jól nyúlik,

abból több kilónyit is vesznek, külön a réteskészítés céljára. A rétes nyújtásához mindig jobb az öreg, előző évi búzából készült liszt, mert az jobban nyúlik. A tésztát egy asszony nyújtja, a szélén fennmaradó vastagabb részt leszakítja. Legtöbbször ebből a fennmaradó részből lesz a táska. A rétes tölteléke mák és cukor. A mák és a cukor aránya a készítőtől függ. Ez az ő titka. A mák kupuszini mosott mák kell, hogy legyen. Jobb a szürke mák, az könnyebben törik. A mákgubó törése és felvágása után a mákot mossák. A legmelegebb nyári időszakban zajlik ez a munkafolyamat. Ilyenkor hat, esetleg hét vízben is újramossák a mákot mindaddig, 110 amíg csak tiszta nem lesz a víz a tetején. Ezt a mákot több napig szárítják, majd kis vászonzsákokban tárolják egész évben. A meghatározott mennyiségű mákot famozsárban, ami kb. 80 cm magas, máktörő vassal törik, többnyire a férfiak. A két levél réteshez szükséges mákadagot két-három részre kell osztani, s úgy törni. Leginkább három merőkanálnyi, mintegy félliternyi mák és a hozzá való cukor fér el egyszerre a mozsárban. A máktörő vassal annyit kell ütni rá, ahány nap van az évben, azaz 365-öt. Ha erősen ütik, akkor elég a 300 is. Közben kevergetni kell, lekaparni a mozsár széléről. Meg kell nézni, hogy összetört-e minden szem a mozsárban, ha nem, akkor legalább még 50-et, 100-at kell ütni. A mozsarat a máktörő vassal borítva, falhoz támasztva tárolják, száraz helyen. Esetleg papírral betömik a mozsár száját, hogy ne hulljon bele a por. Az elkészített mákot olajjal átdörzsölik, és már el is készült a töltelék. Az elnyújtott rétestészta egyenletesen rászórják a mákot. Ezután a szélét óvatosan felhajtják, erre kerül a kupuszini szilvalekvár. Azt mondják, hogy minden rétesbe kell lekvár, mert „lekvár néki nincs rétes”. A mák tetejére mazsolát szórnak, meghintik tej, tejföl és olaj keverékével, majd feltekerik. A tejföltől, tejtől puhább marad a rétes. A töltés után a vászonterítő szélét megfogva feltekerik. Megsírozott tepsibe helyezik a rétest, miután négy részre vágják. Előmelegített sütőben sül, amíg enyhén barnás színű nem lesz a teteje. Amikor kihűl, felvágják, megszórik porcukorral. Egy levélből negyven szelet rétes lesz. A mákos rétesnek ma turisztikai jelentősége is van. A Kupuszinára látogatók körében ez a legkedveltebb és leginkább kívánt, már-már elvárt édesség, desszert.

Ez történt szombaton

A gyereknapról

Raffai Telečki Ágnes (Gigi) mindenképp szeretett volna gondoskodni a nyugat-bácskai gyerekekről. Az volt az indító gondolat, hogy van itt egy hatalmas fesztivál, ahol az előadások nagy része 12 vagy 16 éven aluliak számára nem ajánlott, azaz a gyerekeket kihagyjuk ebből a csodából.

Aztán a csillagok úgy álltak, hogy **Turkál Marianna**, kupuszini iskola tanárnője megkereste Gigit, hogy nekik van egy előadásuk, előadhatják-e a Találkozóon. Innen datálódva beindultak a dolgok. Megkerestük a bezdáni gyerekszínjátzókat, a Színészalántákat és a gombosi gyerekeket, hogy legyenek az első mini amatőr színjátzó találkozójának fellépői. Eköré szerveztünk programokat: az Újvidéki Művészeti Akadémia másodéves hallgatóinak „Az úgy volt...” című meseelőadását, tréninget és közös játékot. A vendéglátók pedig mint mindig, most is gondoskodtak sok finom falatról és málnaszörpről.

Két busz segítette a szállítást, hogy olyan településekről is eljussanak a gyerekek, ahonnan nehézkes lenne, vagy a szülők nem érnek rá, mert megkezdődtek

a munkálatok a földeken. Sokan autókkal és családjukkal érkeztek a programokra, de néhány segítőkész, „szívétlelkét odaadó” pedagógus is önként, szeretettel vállalta a „plusz műszakot”. Összesen nyolc nyugat-bácskai településről

érkeztek gyerekek: Nemesmiliticsről, Csonoplyáról, Órszállásról, Bezdánból, Zomborból, Gombosról, Doroslóról és Szilágyiról. Csodálatos alázattal és aktivitással vettek részt a szervezésben a település tanárai, pedagógusai, intézmények igazgatói, egyesület vezetői és anyukák-apukák! Tudom, hogy nagyon közhelyes, de ez a nap, nélkülük TÉNYLEG nem sikerült volna!

A mini amatőr színjátzó találkozója azon felül, hogy remek és igényes szórakozási lehetőség, a szerepe sokkal nagyobb: az amatőr színjátzó mozgalom szeretetének már gyerekkorban való átadása... Na, és persze, a gyerekszívekben való megerősítés; hogy nincsenek egyedül, nincsenek kevesen; minimum 112-en itt élnek, egymástól egy karnyújtásnyira! 😊

Nagy Karina

SzondySokk

Tegnap a XXIV. Találkozóon a felvidéki SzondySokk Kisszínpad vendégeskedett.

A SzondySokk Kisszínpad az ipoly-sági Szondy György Gimnáziumban alakult 2017 őszén. Rövid működése alatt fellépett a rangos Felvidéki Matematikaverseny megnyitóján a *Számtalan csoda van c.* alkalmi előadással, *Bizalom c.* darabjával 2018 áprilisában részt vett az Együtt vagy Egy elnevezésű diákszínjátzó találkozón Veresegyházon, szerepelt az Ipoly Menti Találkozások rendezvénysorozat programjában Ipolyságon. Benevezett a szlovákiai magyar amatőr felnőtt és diákszínjátzó csoportok fesztiváljára, a Jókai Napokra, melyet évről évre Komáromban rendeznek meg, ahol a diákszínjátzó kategóriájában a zsűri nívódíjjal értékelte előadását, Kuzma Dávid pedig epizódalakításáért kapott különdíjat. 2018 nyarán a csoport meghívást kapott a Határon Túli és Hazai Amatőr Színjátzó

Zsámbéki Találkozására, ősszel pedig a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete által szervezett Dramatikus játékok napja elnevezésű rendezvényen vendégszerepelt.

A SzondySokk előadásának címe: *Bizalom*. A csoport az igényes, ám a kamaszok számára rendkívüli jelentőséggel bíró témát drámajátékok és improvizációs gyakorlatok során dolgozta fel. A forgatókönyvet N. Tóth Anikó írta. A rendezők – Köteles Judit és N. Tóth Anikó fontosnak tartják az együttalkotást, így a színjátzó ötletei is szervesen beépülnek a színpadi játékba. A darabhoz Sztranyák Zoltán és Podhorszky Márk írt zenét. A SzondySokk tagjai: Béres Anilla, Ivanics Nikolett, Szmolka Barbara, Oroszlány Natália, Sztranyák Zoltán, Podhorszky Márk, Szöllősi Zsolt, Kuzma Dávid, Strašák Zoltán, Podhorszky Márk, Szöllősi Zsolt.

Akiknek a segítsége nélkül nem jött volna létre a XXIV. Találkozó

A helyi segítők kezek

PETŐFI SÁNDOR MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET VEZETŐSÉGE

Balog Pál
Csernai Buják Szilvia
Csíkos Éva
Csizmadia Anna
Csizmadia János
Dienes Koleszár Valéria
Dienes László
Guzsvány Toldi Violetta
Koleszár Nándor
Limburger Georgina
Molnár Anita
Molnár József
Molnár Oszkár
Novics Mária
Silling Nagyfejű Mária
Szilagyev Pilin Andrea
Toldi István
Tót Zsalkina
Zsivu Péter
Zsivu Rita

TECHNIKUSOK

Balog Tibor
Csernák László
Dienes Ákos
Dubac Jenő
Finta Oliver
Guzsvány Dávid
Kiss Mihály
Magyar Péter
Papp Iboly
Papp Tibor

TŰZOLTÓK

Buják Sándor
Dubac József
Fiser Antal
Guzsvány István
Ladányi Mihály
Mászáros Mihály
Szellár Zsolt
Toldi Róbert

KISEGÍTŐK

Augusztinovics Angéla
Buják Mihály
Csernai Dénes
Csernai Panna
Csorba Klára
Csorba Nándor
Dobó Márta
Domorád István
Domorád Szuzanna
Dubac Éva
Guzsvány Ilona
Guzsvány Nándor
Guzsvány Szandra
Guzsvány Zoltán
Kiss Katalin
Kratofil József
Kratofil Teréz
Maros Natália
Molnár Andrea
Molnár István
Molnár József
Nagy Karina
Péter Kinga
Szilagyev Dániel
Toldi Erika
Tót Abigél
Turkál Marianna

BEMONDÓK

Bodonyi Edmond
Buják Réka
Francia Henrietta
Janovics Tijana
Kiss István
Limburger Emília
Marásek Veronika
Pálinkás Rita
Pinkert Dávid

GYERMEKZSŰRI TAGJAI

Buják Réka
Guzsvány Henrietta
Kiss István
Marásek Veronika
Molnár Lilla
Olnár Dávid
Pálinkás Rita
Zsigits Adriánó

A színház most már nemcsak hobbi, kötelesség

Beszélgetés Molnár Józseffel, a Sturcz József színjátszó csoport rendezőjével a Találkozó végén, amikor az ember kicsit számot ad az elmúlt időszakról, visszatekint, s elégedetten állapítja meg, hogy a mögötte levő idő nem telt el tétlenül.

Élete nagy részét a színjátszás töltötte ki. Ötven éve játszik, harminc éve rendez. Melyik darabot szerette a legjobban?

Minden egyes darab egy élményt adott, mindig az a legszebb, amelyikben épp benne vagyok, játszom benne vagy rendezem.

Hogyan választja ki a darabokat, amit épp színpadra szeretne vinni?

Általában zenés darabok közül válogatok. Több darabot el kell olvasni ahhoz, hogy kiválasszam a megfelelőt. Annak idején, még a „boldog békeidőben” sokszor utaztunk fel Pestre, ahol sok színházi előadást láttam, ezekből sok emlékem maradt.

Azokat a darabokat szeretem, amelyek többször is telt ház előtt játszhatunk. A *Légy jó mindhalálig* például szintén jó kis darab volt, de csak egyszer töltötte meg a nézőteret.

Hogyan került a színészkedés közelébe? Mi volt az első színházi élménye?

Valamikor a különböző nemzeti-ségűeknek közös színjátszó szemléjük volt Vajdaságban. Amikor először eljutottunk erre a szemlére, felfigyeltek rám, jónak értékelték, és díjat is kaptam. Több helyen felléptünk, többek között Vörösmarton is. Egy másik alkalommal, amikor ott jártam, felismertek és autogramot kértek tőlem. Ez felemelő érzés volt, jól esett. Már az elejétől kezdve nagy szerepeket kaptam. A humoros da-

rabokat élvezet volt alakítani. Gyorsan ráéreztem, mikor kell, hogy tapsoljon a közönség, mikor, hogy nevéssen.

Annak idején Sturcz tanító bácsi folyamatosan újította a színészgárdáját. Szinte féltem, nehogy kimaradjak egy-egy szereposztásból. Amikor a János vitézből mégis kimaradtam, ez rosszul érintett. Volt idő, amikor többen is rendeztek a faluból, s egyszerre több darabot is színpadra állítottunk. Ekkor Sturcz tanító bácsi felkért, hogy folytassam a rendezést, ő akkor már szeretett volna félreállni, de megígérte, hogy ha akarom, ő segíteni fog. Bevállaltam. Sokszor főszerepet is vállaltam mellé, mint a *Koldus* kisasszonyban, de rájöttem, hogy ez nagyon nehéz feladat, figyelni a próbafolyamatokra, közben szöveget tanulni. Beláttam, ekkora szerepet nem kell vállalnom, rá kell hangolódnom a rendezésre, sokszor a kis szerep is kizökkent. Szerettem magamból is, és a körülöttem levőkből is kihozni a maximumot. Sokat segítettek a szemlék. Annak idején el se tudtuk képzelni, hogy a rendező belenyúlhat a megírt darabba, nem ismertük a szerzői szabadság fogalmát, ez a szemléken tudatosult bennem. Láttam, mekkora joga, lehetősége van a rendezőnek. A darab formálásában rendszeresen **Buják Pityu** szokott segíteni.

Soha nem gondolt arra, hogy hivatásos színész legyen?

Az elején még megfordult a fejemben, de a helyi színjátszás kielégíti a színjátszói ambíciómat. Nem bántam meg, hogy maradtam. Évente színre viszünk egy-egy előadást, ez elég nagy munka és feladat.

A család hogy viszonyul ehhez a sok időt igénylő munkához?

A feleségem szövé szokta tenni, ha minden este el kell menni próbálni, de amikor meglátja a kész darabot, akkor már nem bánja a befektetett időt.

Mindkét fiát rendszeresen láthatjuk a színdarabokban. Oszkár hosszú idő óta főszerepet szokott játszani, István mellékszerepet.

István is fiatal korában már kapott szerepeket, énekes szerepeket ő nem vállalhatott, de jó alakításai voltak. Volt egy időszak, amikor nem játszott, mostanában viszont újra vállal szerepeket.

Oszkár az első szerepével robbant be, amikor Bóni gróft játszott a Csárdáskirálynőben 2001-ben, megkapta az év legjobb férfi főszerep díjat. Valószínűleg ő is egy olyan lendületet kapott ezzel, mint annak idején én is, hogy a mai napig kitart. Nem gondoltam, hogy ekkora sikere lesz. A Csárdáskirálynővel nekem is sok szép emlékem van. Megkaptam a legjobb férfi mellékszereplő díját is, s ezt a darabot harmincháromszor játszottuk Vajdaság-szerte, sőt Magyarországon is.

1998-ban, amikor a *Mágnás Miskát* vittük színre, a rendezésért Garay Béla-díjat kaptam.

Az unokák mikor fognak szerepet kapni a színpadon?

Mihelyt olyan szereposztás lesz, kapnak, de eddig nem rendeztem gyerekszereplőkkel. Az unokáim statisztaként már színpadon álltak a *János vitéz*ben. Peti fantasztikusan mesél, bár nagyapaként elfogult lehetek, de sorra kapja a díjakat, elismeréseket.

Mit szól ahhoz, hogy a Találkozón résztvevő egyes amatőr társulatnak profi rendezője van?

Nekem nem akadály. Egy profi jobban el tudja látni a színészt tanáccsal, de ez sok vitát váltott ki annak idején. Az évek során mindannyian fejlődünk. Mi is fejlődünk, bár be is skatulyáztunk. Minket úgy ismernek, hogy általában vidám, zenés darabban lépünk színpadra. Nem tenném félre a műfajt, mert ez népszerű, sokan szeretik, akik kikapcsolódásra vágnak, s van hozzá megfelelő szakemberünk is, profi zenésznünk. Ha mindenki jól érzi magát ebben a műfajban, akkor nem bánom a skatulyát.

Legfontosabb segítőtőim a darab színrevitelénél Dienes László mgr. a zene, Tót Zsaklina a koreográfia terén. Maximálisan jelen vannak a megformálásnál. Egy-egy megoldásnál van, hogy egyre gondolunk, ha nem, leülünk, s megbeszéljük. Ha valamit másként gondolnak, finoman irányítanak engem is. A beleegyezésem nélkül viszont nem indítanak el semmit.

Mekkora szerepe van a falu életében a színháznak?

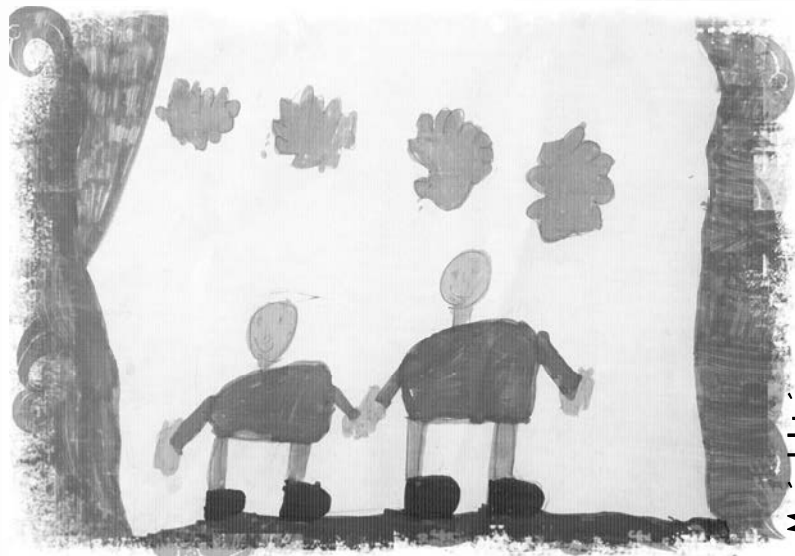
Ha azt látjuk, hogy rendszeresen teltházas előadást tudunk összehozni, akkor azt hiszem, van közösségmegtartó ereje. Ennyien csak a templomban és a színházban jövünk össze. Ezt nem lehet félretenni, művelni kell. Amíg hobbiból csináltam, kedvtelésből, nem éreztem ennyire a súlyát, most már kötelességként élem meg. Ha a nyakamba vettem a kolompot, kongatni kell.

Csíkos Éva

Április 14. – A könyvtárosok világnapja

Manapság, amikor már mindennek megvan a maga napja, ez alól nem maradhatnak ki a könyvtárosok sem. Ha azt mondjuk, „könyvtár”, az emberek nagy részének az jut az eszébe, hogy ül egy néni a sok poros könyv között, s csendben olvasgat. Akinek betekintése van a mai könyvtárakba, láthatja, hogy ez az amúgy is tévhit mára már teljesen megváltozott. A csupán csak könyveket polcon tartó könyvtárak mára elavultak, egy teljesen új feladattal kell szembenézniük mind a mai könyvtáraknak, mind a mai könyvtárosoknak.

Marások István

Milyen egy jó könyvtáros?

– Egy jó könyvtárosnak egyben jó tanárnak is kell lennie, aki bármikor összehoz egy iskolai rendezvényt bármilyen korosztálynak, ha kell, moderál, kézműveskedik, főz, játszik, tábort szervez, vetélkedőt vezet. Fegyelmez, motivál, tanít, nevel.

– Irodalmár, olvasott, ismeri a legújabb kortárs köteteket is. Velem is megesett, hogy az egyik könyvtárlátogatóm folyamatosan újszerű irodalomtörténetet keresett, viszont amikor beszereztem, és a tudomására hoztam, hogy van ilyen, konstataulta, hogy „akkor jó”. Soha nem kölcsönözte ki.

– Nem baj, ha a könyvtáros jó pszichológus is, aki meghallgatja a könyvtárba problémával érkezőket, s közben esetleg még mosolyog is.

– Jó rendezvényszervező, mert bizony a könyvtárosnak már rég nemcsak az a dolga, hogy a könyveket pakolgassa, hanem író-olvasó találkozókat szervez, színházi előadást, részt vesz a falusi vagy iskolás rendezvényeken, műsort készít, színpadot díszít, plakátot tervez, beszédet ír, programot állít össze.

– Jó lakberendező, hogy kis helyen sok könyvel zéró anyagi támogatással mégis otthonos han-

gulatot teremtsen. Polcokat tologat, könyveket cipel, teremdekorációt gyárt, de ez számára mind természetes és nem esik nehezére.

– Jó ember. Segítőképz. Ha esetleg nincs a könyvtárban, beszerzi máshonnan a kért könyvet, és örül annak, ha valaki még könyv formájában akar bármit is elolvasni. Szem előtt tartja azt a mondást, hogy: „Aki a könyveket szereti, rossz ember nem lehet.”

Kupuszinán egy könyvtár van, falusi és iskolai könyvtár is egyben. Mára már elmaradtak a rendszeres felnőtt olvasók. A gyerekek kereslete leginkább csak a kötelező olvasmányokra korlátozódik. A 7-9 évesek még nagyon sok könyvet vesznek ki, érdekes számukra, de általában ez a lelkesedés ötödikes korukra majdnem minden gyereknél alább szokott hagyni. Azért szerencsére mindig akadnak kivételek. Minden generációban kinevelődik egy-két olvasó gyermek, akik kimondottan megszeretik a könyvet, sokat olvasnak, sőt „falják a könyveket”. A mai kortárs magyar irodalom is próbál kedvezni az olvasó közönségnek, s folyamatosan újszerű, modern könyvek jelennek meg a könyvpiacra. Az olvasást sem lehet erőltetni, de mindig akad olyan, akinek „evés közben jön meg az étvágy”, s értelmes olvasóvá válik az évek során.

Hogy én milyen könyvtáros vagyok a fél munkaidőmmel? Azt döntsék el mások, de a negatív kritikát ne a könyvtárosok világnapján juttassák el hozzám, hanem inkább másnap.

Csikos Éva, könyvtáros

A zsűrik

Fridrik Noémi
színművész

Fridrik Noémi Vajdaságban született, Kupuszinán a József Attila Általános Iskolába járt. „Már akkor tudtam, színésznő szeretnék lenni, és ebben a családom maximálisan támogatott. Az iskolai színjátszó körbe, balettra, néptánra, társastánra, zongorára, szolfézsra, énekkarra és zenekarra is jártam a nyolc év alatt, majd mikor elkezdett a felvételi ideje, Pécsre kerültem a Babits Mihály Gyakorló Gimnáziumába, ahol egy csodálatos irodalom tanárnő vett a szárnyai alá, Szász-Kolumbán Olga személyében. Német tagozatra jártam, de több időt töltöttem a Pódium színjátszó szakkörben, versenyeken, mint a németórán. Onnan egyenes út vezetett a főiskolára. Elsőre felvételt nyertem Babarcsi László Kaposváron induló osztályába. 2006-ban végeztem a főiskolán, ahonnan Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházhoz szerződtem. Immár 13. éve vagyok a társulat tagja, ahol fantasztikus szerepeket játszhattam el.”

Lehetősége volt több színháznál vendégjátsszani. Kooprodukción a Katona József Színház és a Szputnyik Hajózási Társasággal Shakespeare Szentivánéji álom darabját mutatták be, ahol Heléna szerepét játszotta, míg főiskolai vizsgaelőadásukban Hermia lehetett. Tatabányán és Győrben is eljátszhatta Egressy Zoltán Portugál c. darabjában Masni szerepét, illetve az Egri Pincészház Tanulmány a nőkről c. darabjában dr. Képes Vera volt.

„2015 és 2016-ban megszülettek a lányaim és az idei évadban tértem vissza a színpadra. Jelenleg Shakespeare Macbeth, Feydeau A balek (A hülyéje), illetve Cloud Magnier Oscar című darabjában láthat a nagyközönség.”

Brestyánszki
Boros Rozi

író, dramaturg

Zentán született 1970-ben.

A gimnázium elvégzése után az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékére iratkozott, később a szabadkai Tanítóképző Főiskolán diplomázott, szakképzését az Óvóképző Egyetemen szerezte mint iskoláskor előtti gyerekek képzőművészeti nevelője.

1998-tól a szabadkai Népszínházban helyezkedett el, és röviddel ezt követően már dramaturgiai munkákat is végzett. 2004-től hivatalosan is a Magyar Társulat dramaturgia. A hivatásos színházi munkája mellett foglalkozott drámapedagógiai munkával is, az amatőr és diákszínházi társulatok képzésével. 2007-ben a szabadkai Színitanoda vezetője.

Angol, német és szerb nyelvből fordít. Drámáit, novelláit, fordításait és esszéit számos más kiadványban és online felületeken is publikálta.

Három önálló kötete jelent meg. 2005-ben az újvidéki Fórum kiadóhoz gondozásában publikálták a Decennium című színháztörténeti könyvét, amely a szabadkai magyar színjátszás 1995-től 2005-ig terjedő időszakát dolgozza fel.

2010-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában megjelent Színházi alapok amatőröknek című kézikönyve. 2015-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában megjelent a Hullám című drámakötete, amely öt önálló színművet tartalmaz. 2016-ban a Selinute gondozásában megjelent A felejtés ellen c. antológiában a Vörös c. drámáját publikálták.

Szeret kísérletezni és kíváncsi.

Czajlik József színházi rendező, színész

1975. június 1-jén született Dunaszerdahelyen. A kassai magyar tanítási nyelvű ipariskolában érettségizett 1993-ban.

Ezt követően a Kassai Thália Színház, majd 1994–1995-ben a Komáromi Jókai Színház, 1995–1997-ben ismét a Thália tagja lett. 1997–2002 között rendezést tanult Pozsonyban, majd a budapesti Bárka Színház főrendezője lett. A Komá-

romi Jókai Színház-beli Amadeus-rendezése 2001-ben a kisvárdai Határon Túli Magyar Színházi Fesztiválon fődíjat, a budapesti Országos Stúdiószínházi Fesztiválon rendezői különdíjat kapott. Az Amadeusból tévéfilmet is rendezett. 2007-ben Gál Tamással Epopoeia néven színházi műhelyt alapított. Jelenleg a Kassai Thália Színház igazgatója.

Mikroszkopikus pontosság és az egymásrafigyelés magasiskolája

A Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínjatszói Füzér című előadásának zsűrizése

A zentai diákszínjatszók **Dévai Zoltán** és **Virág György** színművészek vezetésével egy abszurd játékot hoztak a Találkozóra Örkény István egyperces novelláiból ollózva. **Varga Tamás** – aki amúgy zentai! – moderálta az előadást követő szakmai beszélgetést, és külön örömmel üdvözölte, hogy ilyen nagy létszámú és ilyen jó csapata van Zentának. Tizenhat fiatal láthatunk a színpadon. A tavalyi létszámhoz képest most

négygyel többen vannak, ezt nagyon jó látni. Sajnos a szervezésbe egy hiba csúszott... a fesztivál megbízott hang- és fénymestere és a zentaiak technika közötti kommunikációban valami elcsúszhatott, mert mire a zentaiak megérkeztek, a Találkozó fényei fénymesterestől eltűntek. Így az előadás alulvilágítottá vált – ezért a szervezők nevében elnézést kérünk. Szerencsére a játékosok könnyedén átlendültek ezen a szituáción, és maximumot adtak így is.

A szakmai véleményezést **Fridrik Noémi** színművész kezdte. „*Lenyűgözött az előadás. A pontossága, a finomsága. Szinte vártam, hogy mikor borul már meg ez a túppontosság – és nem borult! Mindenki minden idegszállával kapcsolódott a többiekhez. Szerettem az előadás nyelvezetét, a rendszerét, a keretezését. Minden végig volt gondolva, vezetve. Imádtam a jelmezt, ezt a teljesen egyenrangú dolgot, és mégis mindenkit láttam, mindenkinek a személyiségét, mindenkinek a karakterét érzékeltem. Ledöbentett, hogy ennyien vagytok! Eszméletlen jó élmény volt... Fantasztikusak a zenék! Annyira azt mutatja, hogy profi szinten vagy-*

tok képesek figyelni egymásra! Hogy csináljátok? Hogy születik ez meg ilyen pontosan?... Látjuk és tudjuk az átgondolt színészvezetést...” Noémi kiemelte a jelenetek váratlanságát, hogy a figyelme nem lankadt, nem unta el, és kiemelte a csendeket. Minden megfigyelt volt, mindennek súlya volt, a súlyok jól voltak elhelyezve. Nagyon jó volt.

Czajlik József rendező egyetértett, valóban fegyelmezetten, pontosan végigvezették az előadást. Nagyon sok munka van benne, ez látszik. Számára azonban nem volt mindig következetes. „*Az abszurd lélektanát valahogy úgy szokták megfogalmazni, hogy az abszurd új törvényeket alkot saját magának, és azok a törvények nem múlhatnak el következmény nélkül. És a következmény mindig a bonyodalom. Ti fegyelmezetten, pontosan, finoman egymásra kapcsolódva hallattátok ezt az abszurd nyelvet. De nekem az egészben volt egyfajta egyhangúság. Én egy kicsit dinamizálnám a jeleneteket. Az volt az érzésem, hogy nagy alázattal előretoltatok az éppen jelenetben szereplő gyerekeket, és minden jelenet előlről kezdődött. Mint ha meg lett volna csinálva tegyük föl 6 rész, vagy 8-10, és ezt a 10 részt egymás mellé raktátok... És itt rendezőileg dinamizálnám. Apróságokra gondolok csak. Átnézném rendezőileg az egészet, hogy hogy lehetne törni az egyhangúságát, változtatni a ritmusokat ilyen apróságoknál, mint a fölfejlődés. Hogy például a kó-*

rus nagyon gyorsan rakódjon föl, gyorsan elkezdődik valami, és nagyon lassan bomlik le...Vagy például amikor a kórus énekel, a lány a fülével tartja. Egyszer csak eldöntitek, hogy már nincs közöttük kapcsolat. De ez nem torkollott egy újabb bonyodalomba... De ezek luxusproblémák. Ide el kellett jutni. Vagy például az előadás elején, amikor a játsszók megjelennek a térben. Ők tudják, hogy megjelennek, vagy váratlanul kerültek oda? Ha a színésszel valami jó dolog vagy rossz dolog történik, hirtelen tempót vált. Ez fontos titok.”

Ez az előadás nagyon érdekes színfoltja volt az idei fesztiválnak, különleges élmény volt – folytatva a beszélgetést a harmadik zsűritag, **Brestyánszki Boros Rozi** dramaturg. Néhány apró megjegyzést tett hozzá az elhangzottakhoz, például, hogy

nagyon megörült „a visszatérő gatyának”, a kötélnek, a tockosnak. A visszatérő motívumoknak. A kötélt végigkísérte az előadást. Esetleg át lehetne gondolni, hogy már korábban, a darab elején megjelenjen kötélként, és csak másodjára telefonként, mert így egészen más jelleggel jelenik meg először. „Ha dagad, erősödik a kötélmotívum, akkor történik meg a tenzióemelkedés, ami jót tenne a darabnak. Egymás mellé vannak rakva a jelenetek, nem tartunk semmi felé, ettől kicsit monoton.

A zenei elemek is többször visszatérhetnének, még száz formában. Több belefért volna a játékokból. Viszont a testjáték mikroszkopikus pontossággal ki volt dolgozva. Ugyanakkor, amikor sokan vagytok a színpadon egyszerre, az arcjáték nincs kidolgozva. A szőlőjelene-teknél ki van dolgozva az is.”

Végezetül Czajlik József még hozzátette: „Mindennek kell legyen egy logikája. Az abszurdnak is kell legyen egy törvényszerűsége, akkor is, ha ez nem lineáris logika. Érdemes lenne átgondolni, hogy hogyan lehet visszaillusztrálni szövegben, ami mozgásban történt meg...”

Hajvert Lódi Andrea

Limburger Emília 8. osztály

Amiben megjelenik az eltorzított Hafanana

A topolyaiak Švejk című előadásának értékelése

A topolyai Mara Amatőr Színház **Táborosi Margaréta** rendezésében a *Švejk* című darabot adta elő a Találkozó nyolcadik napján. A Hašek – Spiró – Táborosi szövegéből született tragikomédiát január végén láthatta először a közönség, és kimagasló népszerűsége miatt a közönség körében. A szakmai bemutatón 2,5 órás színdarab a bemutatón rövidebb formában, 1 óra 40 percben került a nézők elé. A tiszszereplős előadásban két új taggal bővült a Mara csapata, és mindenkinek több karaktert kellett megformálnia a produkcióban. Ígyencségnek számít, hogy *Švejk*et **Petrás Gizella** szerepében láthatjuk, aki nőként hitelesen alakítja az erősebbik nem egyik nem túl bátor tagját.

Az értékelést **Czajlik József** kezdte, aki elmondta, hogy már tavaly is volt szerencséje színpadon látni a társulatot. Kiemelte, hogy Táborosi nagyon erős színészetet követel, amit a csapat kiválóan teljesít, és egy remek előadás született a közös munkájukból. Az egyik legfontosabb pozitívumként azt tartotta fontosnak elmondani, hogy rendkívül tehetséges és kiemelkedő a társulat, hiszen kitűnően tudtak élesen váltani a tavalyi nyelvhez képest. Úgy véli, hogy mindenképp értékelendő, hogy egy ekkora kört tett meg a csapat. Czajlik bevallotta, hogy képtelen elvonatkoztatni attól, hogy a csehszlovák kultúrkörtől, ahonnan ő származik, a *Švejk* egy toposznak, alapműnek számít, ebből kifolyólag pedig rengeteg feldolgozás született a mai napig. Megjegyezte, hogy ő *Švejk*et férfiként látja maga előtt, ezért először meg kellett barátkoznia azzal a helyzettel, hogy ezúttal nő játssza ezt a szerepet.

A második felvonásra már teljesen el tudta fogadni ezt a felállást. Meglátásai szerint a második felvonás jobban szólt a főszereplőről, mint az első, de

hozzátette, hogy az elsőben is voltak erős helyzetek, amikor arra volt kíváncsi, hogy mit ad hozzá vagy mit vesz el a darabból az, hogy nő tölti be a férfi szerepét. *„Számomra nagyon izgalmas volt a merényletjelenet, mivel ott valóban kiteljesedett ez a nyelv, és azt gondoltam, hogy az lesz az a helyes gondolatiság, ami megragadja Švejk lényegét. Az első felvonás végén nekem az a Švejki alapállás hiányzott, aki mindenben keresztül, minden fájdalomon, minden borzasztó háborús helyzeten keresztül tulajdonképpen ép lélekkel kilábal egy nagy krízishelyzetből, meghozza úgy, hogy engem egy olyan görbe tükör elé állít, és egy olyan világszemléletet mutat, ami mindig reménnyel teli, és igazából soha nem alakoskodik, és nem játssza meg magát, hanem mindig önazonos módon, magát nem is firtatva, átbukdácsol a történelmen. Ezt én a második felvonásban jobban éreztem.”* Úgy véli, hogy az első felvonásban a *švejki* szellemesség túl komorra sikeredett, míg az előadás második felében a főszereplő sokkal tisztábban játszott, egyszerűbben gondolkodott, szerethetőbb volt, és intenzívebben lehetett érezni a mindenben átívelő embert. Külön dicséretben részesítette a produkciót a szép kellékeiért, kosztümjeiért, amelyek nagyon erős jeleket hordoztak magukon. Elégedett volt a színészi alakításokkal, külön kiemelte **Szabó Erikát** az ezredes szerepét betöltő alakításáért. Czajlik szerint a *Švejk* kapcsán a főhős után Katz, tábori lelkész jut eszükbe az embereknek legelőször, akit a darabban Sörföző Károly játszott. Nehéz szerepként tekint rá, és **Sörföző** alakításával is a második felvonásban volt jobban megelégedve. Dicséretben

részesült **Ejzler Evila** is, aki a zsűritag szerint gyönyörűen vezette a lányokat a színdarabban, illetve az értelmező-egyértelműsítő szerepből kiválóan lépett ki, majd tért vissza egy-egy másik karakterhez. Hangsúlyozta, hogy szépen ki volt találva az előadásban a közeg, a váltások, és nagyon erősen meg voltak fogalmazva a helyszínek.

Brestyánszki Boros Rozi közölte a társulattal, hogy megszokta már tőlük, hogy folyamatosan új és új színnel lepik meg őt, a hagyományos színházról az egészen furcsa kísérletezésekig, és ezúttal is egy egészen új színét látta a Mara Amatőr Színház társulatának, a csapat most is megugrotta azt a bizonyos léccet. Megkérdezte a társulattól, hogy találkoztak-e már olyan mozgásorientált előadással, mint amilyen Táborosié, amire a tagok nemel válaszoltak, és Brestyánszki hozzátette, hogy ettől függetlenül ilyen téren is nagyon izgalmas pillanatok gazdagították a darabot. Az előadás végét hihetetlenül erős vizuális képnek ítélte meg a dramaturg. Kiemelte, hogy az élelmiszerekkel tarkított jelenetek kitűnően működtek, és a színdarab szerves részeit képezik. Egyetértett Czajlikkal abban, hogy a két felvonás nagyon leválik egymástól, és ő is jelentőségteljesebbnek érezte a produkció második felét. „Fontos elmondani, hogy elképesztően szép az előadás vizuális gondolatossága, tehát a jelmezek és a díszletek. *Intelligens humora van a darabnak.*” Brestyánszki is nehezen tudta befogadni Švejket nőként, de idővel ő is haladni tudott a szokatlan párosítással. Lebilincselőnek találta Sörfőző Károlyt a lelkész szerepében, valamint Szabó Erikát is megdicsérte az ezredes alakjának megformálásáért.

A kilátástalan világ **Fridrik Noémi** számára is megteremtődött az előadás által. Saját élményei alapján kifejtette, hogy jó volt látni a szereplőkben az erőt és a tenni akarást, de hiányolta a könnyedséget a darabból. Úgy érezte, hogy mindenki ugyanabban a ritmusban játszotta például az örültek jelenetét, és érdemes lett volna ezt megbontani. Véleménye szerint erős nyitóképe van az előadásnak, és több fontos kép gazdagította a Marások produkcióját.

Az értékelés végén Brestyánszki kérdésére a rendezőtől kapott válaszból megtudhattuk, hogy milyen sok helyről gyűjtötte össze a csapat a kosztümöket és a díszletet alkotó bútorokat. A zsűritagok szinte nem győzték kifejezni elégedettségüket az izlésesen kiválogatott ruhadarabok kapcsán.

A különböző olvasatokat illetően a rendező megosztotta a jelenlevőkkel azt az élményét, amikor megismerkedett a *Hafanana* című dallal, amelyben egy néger férfi bohócot csinál magából éneklés közben, kiszolgálva ezzel a társadalmi elvárásokat, és ebből született meg az az ötlet, hogy egy eltorzított *Hafanana* kerüljön a deszkákra. Elmondta, hogy az volt a szempont az előadás készítésénél, hogy túléljen benne a kisember.

Bíró Tímea

Gendebús – Brestyánszki Boros Rozi után szabadon

A tavalyi *Indul a bakterház* után a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színtársulata az idén a folytatással érkezett: és igen, a két darabban természetesen Bendegúz (Hanyic Patrik) is közös. Sőt, mindkét előadásban ugyanaz a megformálója! Alább a *Meghalsz, Banya!* zsűrizése, nyolc nap – hál'istennek – tömény színház után, este tíz óra környékén pedig a minimum, hogy megengedhető egy kis nyelvbólás ☺

A tóbiaiak örök rendíthetetlenek. A társulat megújul, folyamatosan, folyamatában: aszerint és akképp, ahogy és amit az élet hoz. Van olyan társulati tag, aki hosszú idő után tért vissza (mindannyiunk reménye szerint ez a visszaágyazódás hosszú távú lesz), s vannak olyanok is, akik most vannak másodjára színpadon. Igen, tavaly kezdték, az *Indul a bakterházzal!*

S hogy Tóbán miként is alakul a próbafolyamat? **Lackó Farkas Erzsébet** társulatvezető-rendező válasza mindannyiunkat meglepett, hiszen Tóbán a hét minden munkanapja a próbákról is szól – hétfőtől péntekig, minden este, másfél-két hónapon át együtt lélegzik a csapat! Így születik a tóbai csoda. És utána jöhet a bemutató, vendégszereplések: így érik be igazán az előadás!

Az értékelést **Fridik Noémi** kezdte, aki izgatottan várta az előadást: a szervezőktől, zsűri-

társaitól kapott egy kis „gyorstalpalót” – kik is azok a tóbiaiak –, izgalommal várta tehát a Találkozót is záró produkciót. Elmondta: nagyon üdítő volt látni azt a fajta játékedvet, színpadon levést, amit előadásukkal a tóbiaiak produkáltak. Mindenkitől azt látta, hogy imádja, hogy színpadon van, imádja azt, amit csinál: ez az alap, ez már fél siker egy jó előadáshoz. Noémi nem ismerte a darabot – hogy van *Indul a bakterház-folytatás*. A szöveg számára lebilincselő, és úgy gondolja – a közönség reakcióiból ez a szereplők számára is egyértelmű lehetett –, hogy a tóbiaiak adaptációja is frenetikus, és egészen izgalmas az is, hogy az *Indul*-ban és most, a folytatásban, **Bendegúzt** ugyanaz a személy, fiatalember alakítja – nem is akárhogyan: Noémit teljesen „levette a lábáról” ☺ A *Banyáról* ne is beszéljünk... ☺

Noémi a jelenetek ritmusa kapcsán elmondta: a jelenetátkötéseknél fontos volna a fény eszközrendszerével is élni – ne maradjanak totál fényben magukra a színpadon maradó játszók. Noémi a zenekart – **Kiss Zoltán, Sípos János és Ferko-**

vics Jóska összjátékát – is imádta, nem beszélve a *csendőr-gatyaletolós*, a *csizma-*, majd az *arctörő* jelenetrészről! A szereplők egymással való viszonyát teremtő pillanatok is lebilincselők voltak.

Másodikként **Brestyánszki Boros Rozi** értékelt. Rég volt alkalma látni a társulatot, a társulat előadását: így számára sok az új arc. Ami biztos nem változott, és amiért végtelenül hálás, hogy a tóbiaiak folytatják az igazán rájuk jellemző, mással nem összehasonlítható színjátszásukat.

Rozi elmondta, úgy érzi, hogy a *Meghalsz, Banyá!* mint szöveg, mint dráma nem tud teljes mértékben folytatása lenni a Rideg Sándor-világnak: iszonyatosan nehéz, nem egyszerű feladat az, amire Kéri Ferenc vállalkozott! Rozi is elmondta, hogy a jelenetátkötéseken fontos volna még dolgozni. Általánosságban értve: fontos, hogy a néző ne érezzen szöszölésnek semmit, ne essen ki a vigjáték sodrásából, ne hűljön ki. A vigjátéknak pont a pergés-pergés-pergés a lényege: és a színház sajátos időkezelése, a sűrítés itt még fokozottabban és pontosabban kell, hogy tudjon működni! És ez a szabály érvényes a csöndre is: a nagy csattanó előtti sűrített/felépített csöndre is. Ha sok a csönd, mint a valóságban, akkor az színpadilag kevésbé fog működni – hisz a néző pl. benne van egy *röhögőgörcsben*, és megakasztja egy csönd... Ezeket, ezeket a *szüneteket* volna jó *kicsipegetni*, hisz a jelenetek pontosak, nagyon jól működnek. Rozi a zene és a zeneválasztás kapcsán megjegyezte, hogy nagyon örül az élő zenének, a tóbiaiak zenekarának, ugyanakkor fontos volna a jelenet mondanivalójához, a szereplő céljához hozzáigazítani a választott dal üzenetét: például amikor Tihámér (**Baka András**) vissza akarja hívni haza a feleségét, akkor ne a bódult állapotot, de inkább a jözanságot dicsérő és

ígérő nótával csábítson – *olyan nótákat kell választani, amely akkorákat hazudik, mint a ház: csak máma fogok még berúgni, de holnaptól már soha többet*. Ebben is van egy viccforrás, amely mindenképpen tehát nem csak illusztratív zenei betét lesz, hanem egy időben szolgálhat a jelenet mondanivalóját is, a szereplő szándékáról *szólni*.

Rozi imádta a festett díszletet, annak az egyszerűségét, és természetesen a diszkrét, finom csizmalepucolást, majd a rongy kiakasztását a kerítésre, azt a diszkrétiséget, amely nem a néző képébe tolja, hanem *megengedi* neki, hogy észrevegye, hogy a *szerencsétlen bakter* abba törli meg az arcát... Ezek a finomságok az igazi gyöngyszemei a humorforrásnak, ami tehát nem kitett, látványosan vicces akar lenni, hanem *csak úgy*, a háttérben meghúzódik!

Czajlik József elmondta: azért akart ő utolsóként szólni, hiszen neki tavaly, zsűritagként, volt lehetősége és szerencséje látni a *Baktert*. A 2018-as találkozón elhangzott dicsérő szavakat most is csak ismételni tudja. Noémivel és Rozival teljes mértékben egyetért: az előadás kompaktságán, a sűrítésen még jó lenne dolgozni, hisz akkor még kirobannóbb tudna lenni. Nagyon szerette a szerepformálásokat, a pontos színészvezetést: mindenkiét egytől egyig. Az előző év után nagy izgalommal várta, hogy az azonos szerepekben ki miként tér vissza – Lackó Farkas Erzsébet szerepformálást külön kiemelte. Nagy erejű volt számára a *Bakter-Lókupec* jelenet is: annak a világnak a felrajzolása, hogy miként lehet és kell túlélni, akár egy szekundum alatt túllépni azon, hogy az egyik elcsavarja a másik feleségének fejét...

Ahogy Noémi és Rozi, úgy Ő is gratulált a csapatnak, és csak biztatni tudta őket, hogy haladjanak tovább ezen az úton: hiszen egy nagyon jó társulat és nagyon jó közösség!

sá

A 100 éves színházi fénylő koronája

A kupuszinai Sturcz József színházi csoport előadásának zsűrizése

A bácskerteszi színházi csoportnak nem csak 100 éves múltja van, hanem gazdag jelene, és remélhetőleg biztos jövője is. A Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színházi csoportja minden évben kimagasló eredménnyel és sok dicsőrérettel tér haza a Vajdasági Magyar Amatőr Színházi Találkozójáról. Mivel az idén ők adnak otthont a Találkozónak, ők nyitották meg a rendezvényesorozatot a *Tuladunai* című népszínházi művel. Török Péter művét **Molnár József** adaptálta színházra.

Varga Tamás, a zsűrizések moderátora felvetette, hogy az előadás témája egészen a gyökerekig nyúlik vissza, és ennek kapcsán kíváncsi volt arra, hogy a társulat hogyan viszonyult ehhez a múhöz. Az előadás rendezője, Molnár József elmesélte, hogy a szerző húsz évvel ezelőtt kínálta fel a szövegét, de kikötötte, hogy ő részt venne a próbafolyamatban, jelen lenne a próbákon. A rendező félretette egy időre a szövegét, de később egyre többet gondolt arra, hogy a felmerülő milyen sokat meséltek a régi időről, és úgy érezte, itt az ideje, hogy színházra kerüljön a múlt, mert tartozik ezzel az őseinek. Az előadás dramaturgja **Brestyánszki Boros Rozi** volt, aki átdolgozta és egy kicsit lerövidítette a szöveget, és véleménye szerint a legnagyobb kihívás az volt, hogy az egész szöveget tájszólásba ültették át. A beszélgetésből kiderült, hogy a próbafolyamat során az jelentette a legnehezebb feladatot, hogy a fiatalok elsajátítsák az igazi kupuszinai nyelvjárást.

Az értékelés során Brestyánszki Boros Rozi kifejtette, hogy az előadás szövege településtől függetlenül egy húsba vágó, aktuális kérdést feszeget, vagyis azt, hogy hol találunk igazi otthonra, ha külföldön dolgozunk vagy élünk. Sehonnai emberré, gyökértelessé tesz bennünket az ingázás, a boldogság keresése, és a jó egzisztencia

érdekében való elköltözés, ami ma is aktív jelenség Vajdaságban. A dramaturg szerint attól függetlenül, hogy a népszínházi úgymond kiment a divatból, ha jó tartalommal rendelkezik, akkor bármikor elő lehet és kell is venni. Fontosnak tartotta, hogy alaposan lerövidítsék a szöveget, és véleménye szerint a szereplők nagyon jól kitöltötték azokat a jeleneteket is, amelyeket színházilag nehéz megoldani, hiszen rádiójátékra lettek megírva. Felvetette azt a problémát, hogy a szerző nem döntötte el, hogy kinek a pártjára áll, de az előadásnak meg kell hoznia ezt a döntést, és az is lehet, hogy egy váratlan fordulattal átértékelődik a nézőben az egész. A szövegben folyamatos döntésképtelenség van a két szereplő Évi és Rozi között, de a darab nézője már a legelejétől kezdve Évinek fogja a kezét. A szerző rovására írt egy éles fordulatot, ami Janiban játszódik le, és nem tud vele menni a néző. Előállt azzal az ötlettel, hogy talán érdemes lenne a táncbetéteket egy kicsit megrontani, színházibbá tenni. Erősítette volna a második felvonás első jelenetét, ha privát történéseket is belecsempésznék a koreográfiába. A szereplők közül dicsérteben részesítette **Molnár Oszkárt, Tadián Violát, Csernai Pannát, Péter Istvánt, és Csorba Nándort.**

Brestyánszki nem volt kibékülve a darab nyúlfarknyi végével, ahol véleménye szerint sztereotíp puffogtatás hangzott el, de ezt szintén a szerző számlájára írta. Emiatt mesterségesnek érezte az egyébként rendezőleg gyönyörűen megoldott végét az előadásnak, de erről csakis a szöveg tehet, amit viszont nem lehetett

volna kihúzni, mert akkor nem születik meg az előadás végpontja. Külön értéknek élte meg a kupuszinai tájszólásban eljátszott darabot, illetve a díszletet is pozitívan értékelt: „Tudom, hogy ti magatok festettétek a bútorokat, amit nagyon szépnek találok teljes egészében, de azt a megoldást is szeretném megdicsérni, amit Rozi mama és Jani mama házában sikerült véghez vinnetek.” Kevésrel, de mégis izlésesen, autentikusan rendezték be a helyszíneket.

A folytatásban **Czajlik József** elmondta, hogy sajnos csak felvételtől látta a színdarabot, de ettől függetlenül élvezte az előadást. Izgalmasnak találta az előadás elején megjelenő életképet, elmerült közben a kosztümökben, az elhangzott témákban, ami mind a régmúlt kort hozta vissza. Pozitívként emelte ki, hogy a tavalyihoz képest egy másféle stílusban is remekelt a csapat. Felhívta a figyelmet arra, hogy milyen szép színpadi kiállításuk van a lányszereplőknek. Czajlik megpróbált magyarázatot találni arra a jelenetre, amelyet a zsűritársa, Brestyánszki kifogásolt, és arról is beszélt, mennyire nehéz eljátszani Jancsi szerepét. Meglátásai szerint az a két lelki konfliktus ad igazán értelmet a népszínműnek, amikor azt látjuk, hogy a főszereplő hogyan esik bele a bűnbe, és önértékén keresztül hogyan húzza ki magát belőle. A beteljesületlen és az egyoldalú szerelemmel való találkozás után akkor kezdett el valóban működni a darab, mint népszínmű, amikor Jancsi ráfizet a saját erőszakosságára. Az élőzene és a tájszó használata emelte a produkció specifikusságát. Felfedezett a darabban egy apró önkritikát, hiszen a *Tuladunai* főhőse is az elvándorlás mellett döntött.

Fridrik Noémi csodálatosnak találta a darab aktualitását és kivitelezését. Elmondta, hogy attól eltekintve,

hogy húsz éve ment el a szülőfalujából, amint fegördült a függöny, még ennyi idő után is azonnal otthon érezte magát. Nagy hangsúlyt fektetett arra a jelenségre, hogy a köztudatban teljesen egyértelmű az, hogy Kupuszinán mindenki tud énekelni, táncolni, tehát alapvetően magas színvonalon művelik a kultúrát a településen, és ezt a tudást és tehetséget senki nem veheti el tőlük. Az előadásnak a mélységét szerette leginkább, és azt, hogy ezt a társulat bátran felvállalta, illetve megküzdött vele. Nagy hatással volt rá a szereplők erős, színjátszás-

ba vetett hite. Molnár Oszkár alakításából kiemelte a finomságot, amivel eljátssza a becsületet a férfi. Jani hirtelen váltásai – amit Brestyánszki nem értett – számára teljesen egyértelmű kupuszinai megnyilvánulás volt, Fridrik teljesen magához közelinek érezte ezt a viselkedést. Szimpatikusnak találta, hogy az előadásban szereplő főúr nem alacsonyodik le, és nem palóc nyelvjárásban beszél. Már a darab legelején a hatalmába kerítette a közeget betöltő végtelen optimizmus és életszeretet. Negatívum észrevételként azt hozta fel, hogy az előadásnak három vége volt. Elmondta a javaslatait, hogy mivel kellett volna lezárni a történetet. Kiemelte az élőzene fontosságát és szépségét, ami nagyon sokat hozzáadott a produkcióhoz.

Az értékelés végén egy érdekes vita alakult ki a zsűritagok között, akik próbálták körüljárni a három főszereplő közötti viszonyt.

Varga Tamás azzal a gondolattal zárta az estét, hogy a *Tuladunai* méltó koronája a 100 éves kupuszinai színjátszásnak.

Bíró Tímea

Ma a Találkozó színpadán

Barátságról, felnövésről, szerelemről minden nemzedéknek

Az elmúlt 10 napon az amatőr színjátszók nekiveselkedtek, izgulva színpadra léptek, teljesítettek, ki erősebben, ki kicsit gyengébben, de mindenki tiszta lélekkel és odaadással. Az amatőrök most hát levetik maszkjukat, s a díjátadó gála után egy kicsit megpihennek. Most övék a nézőtér, s most nem ők szórakoztatnak, hanem őket szórakoztatják.

Április 14., vasárnap, 19.00 óra

Újvidéki Színház vendégjátéka, Újvidék

Tom Sawyer kalandjai (100')

Mark Twain regénye nyomán a színpadi változatot készítette Lénárd Róbert

Musical

Rendezte: Puskás Zoltán

SZEREPOSZTÁS

A gyerekek:

Tom Sawyer – Szalai Bence

Huckleberry Finn – Ozsvár Róbert

Becky Thatcher – Dienes Blanka, f. h.

Sid Sawyer – Búbos Dávid, f. h.

Joe Harper – Nyári Ákos, f. h.

Sarah – Hajdú Sára, f. h.

Jessica – Kőműves Noémi, f. h.

A felnőttek:

Polly néni – Figura Terézia

Sprague tiszteletes – Giricz Attila

Muff Potter – Pongó Gábor

Indián Joe – Gombos Dániel

Robinson doktor / Thatcher bíró –

Német Attila Douglasné – Banka Livia

Vártoselnök – Simon Melinda

Továbbá az Újvidéki Művészeti Akadémia hallgatói: Budincsevity Krisztián, Dedovity Tomity Dina, Dudás Dániel, Grgity Nikoletta, Horváth Blanka, László Roland, Magyar Zsófia, Tóth Dániel.

A szöveggönyvet és a dalszövegeket írta: Lénárd Róbert

Zene: Klemm Dávid, m. v. és Erős Ervin, m. v.

Koreográfia: Ista Stepanov, m. v.

Tér és kosztüm: Puskás Zoltán, Gero Katalin

Az előadásról:

Csupa csínytevés ez a Tom, akit Polly néni hiába próbál különböző módszerekkel átnevelni, nem sikerül neki. Mert Tom olyan, amilyen: rosszcson, viszont becsületesebb, mint sok felnőtt. Barátjával, Huckleberry Finnnel egy gyilkosság szemtanúi lesznek, ami bonyolult következményekkel jár, a levét pedig a fiúk iszák meg...

Tanulságos mese barátságról, felnövésről, szerelemről minden nemzedéknek!

A Találkozó díjainak névadóiról

Bambach Róbert
(1948–1982)

Bambach Róbert számtalan hangjátékot, mesejátékot, vidám műsort, rádió-iskolát rendezett. Ezeket hangszalagok őrzik. Rendezett a Szabadkai Gyermekszínházban, a szabadkai Népszínház Magyar Társulatánál, az Újvidéki Színházban, a nagybecskereki Madách Amatőr Színházban. Előadásainak emlékét, munkamódszerét barátok őrzik.

Azután egy évvel később már Újvidéken találkoztunk, a Bambach–Káich-villában, amely 22 m² volt a Makszim Gorkij utca sarkán, a 2. emeleti albérletben. A színhely meghatározása Németh P. Istvántól ered, az Újvidéki Színház legendás hírű igazgatójától, akivel éjszakákat beszélgettünk, vitatkoztunk át a Bambach–Káich-villában. Velük megváltottuk ott a színházi világot – szövegeket vitattunk meg, színházi stílusokat elemeztünk és főnikus megoldásokig jutottunk el. Vita, érvelés, olykor veszekedés színhelye volt az a 22 m². Az én számomra végtelenül hasznos. Őszinte barátság alakult ott ki – otthon éreztem magam, igazi művészi műhelyben voltam –, hisz sokszor ott tartottuka próbákat is. Tehát színházi műhely volt az a 22 m². Ahol tájékozódtam egy jóízű, szensibilis rendező érzésvilágáról, munkamódszeréről, vágyairól, elképzeléseiről és rendezői praktikáiról. Így volt ez 1979-ben is, amikor Kopecky László *Színész és halál* című művét tűztük műsorra Bambach Róbert rendezésében. Először is, amikor elkezdtünk dolgozni az „anyagon”, az első benyomás a rendező asszociatív vonalán a színnel, a színekkel volt. Az emocionális magot a szín, a színek fejezték ki Nála. Azt mondta: a 3 felvonást 3 színben látja. Zöldben, sárgában és fehérben. És van egy állandó csellengő, minden felvonásban azonos színben, a kék ruhás, kék kabátos nő, ő kapcsolja össze a történetesort. És, ha most visszagondolunka semleges fehér színre, az éretlenséget jelző zöldre, a derült eget mintázó kékre, és a szívárvány színei között a meleg sárgára – gondolhatunk a kiegészítő színek

alkalmazására is – meg minden más vizuális tökéletességre, mert Bambach Róbert rendezéséta tökéletesség és precízesség jellemezte. A pontos partitúra és a szakmai alázat és hűség. (Franyó Zsuzsanna)

Ferenczi Ibolya
(1915–1960)

Gazdag műkedvelői múlt után szerződött Szabadkára 1947-ben. Érzelmeli, érett nők hiteles alakításával, kulturált, visszafogott, de mégis magával ragadó játékkal – a polgári színjátszás legjobb hagyományainak szellemében – vívta ki a vezetősínészi státust és megbecsülést.

Soha nem lehetett a színházi élettől, a poézistól elválasztani, mert a zene-dráma-költészet hármassága magánéletét is színültig betöltötte. Igazában színészvér volt, akinek az az élete, hogy tragédiák, színjátékok, komédiák alakjaiba bújva, így átlényegülve egy leányt, egy asszonyt, egy artistanót, két malomkő között őrlődő szerelmes lényt éljen úgy, mint aki igazán az, akit ábrázol.

Ma már, ha kimondjuk Szabadkával kapcsolatban, hogy Életjel, illetve Csáth Kör, mindegyik az irodalmi rendezvények jutnak eszünkbe, idővel azok kaptak meghatározó helyet a köztudatban. Az amatőr színjátszás is hangsúlyos szerephez jutott, hiszen a hatvanas-hetvenes években nem volt magyar nyelvű színiakadémiánk, nagyon kevés tehetségnek adatott meg, hogy a budapesti Színművészeti Akadémián folytassa tanulmányait, így színészképzésben és az utánpótlásban nagy segítséget nyújtottak az Életjel kishíján zajló kísérletek, próbálkozások. Számos neves színészüket, rendezőket indította útnak egyébként is az Életjel: a korán elhunyt Tallós Zsuzsát és Bambach Róbertet, illetve

Nagy István

A szabadkai Népszínház Művészetbarátok klubja már-már elképzelhetetlen volt nélküle. A bárszéken üldögélve ilyeneket mondott: „Minden társulatban, amelyik arra vetemedett, hogy előadja a Hamletet, van egy Leartest meg egy Horatiót vagy egy I. sírósót játszó színész is. Titokban mindhárom meg van győződve róla, hogy sokkal alkalmasabb lenne a Hamletre, mint az, akire a rendező ráosztotta.” Ezzel fejezte ki azt, hogy tudta, ő mindörökre epizodista marad.

Nagy István a hatvanas években vált nagy színész-egyéniséggé. Szabadkán született, a legelérhetőbb információk szerint asztalosmesterséget tanult, de már nagyon fiatalon a Népkör színpadán téblábolt. Később felvételizett a Népszínházba, ahol le is szerződtek. Dévics Imre így mesélt abban az időben róla: „Ha valaki utál dalolni, táncolni, verset mondani, utálja Shakespeare-t, akinek Macbethjéből tolmácsolt egy jó monológot – nagy tehetség. Ha ennyire utálja, amit csinál, milyen lesz, ha megszereti a munkáját? Vegyük fel!” Igazi szabadkai figura volt. Amolyan szabadkai őslakos. Sokáig élvezni tudta a város és a színházi munka minden pillanatát.

Alacsonyágáról így zsörtölődött: „Nekem azért nincs szerencsém az életben a párválasztásban, mert alacsony vagyok, s így messzebb kerültem az Úr kezétől. Engem nem akart megáldani. Pedig csak egy könnyes arcot szerettem volna letörölni néha, adni és varázsolni mosolyt az emberek ajkára...”

Gátlástalanul bukfencezett Kisfaludy Kérőkjében, a Finom kis társaságban, Bunkóst játszotta Shakespeare Sok hűhó semmiértjében, rendőr volt Mrozek Hekusokjában stb. A rendezőket vagy lelkesítette vagy boszszantotta, mert öntörvényű volt. Utótkártyája azonban a páratlan humorérzéke volt. „Én a színházat látni, érezni és élni akarom” – sokszor mondogatta ezt életében.

Pataki László
(1916–1999)

„Miféleképpen mindig kevés olyan színművész volt, manapság pedig nincs is, akinek színpadi jelenléte szélesebb hatósugarú a reflektorfénynél.” (Franyó Zsuzsanna)

1916. július 13-án született Szabadkán a Magyar Köztársaság Érdemrend tisztikeresztjével kitüntetett színművész. Itt fejezte be az általános iskolát és a gimnáziumot. Az elemi iskola hetedik osztályában egy diákkori csíny miatt évet kellett ismételnie. Vajon mi rosszat tehetett, amiért ilyen drágán kellett megfizetnie? Ezt mindenkinek a saját fantáziájára bizzuk!

Mást nem tudott annyira szeretni, mint a színezetet... Már középiskolás korában színházalapítással is próbálkozott kisebb-nagyobb sikerrel, sőt még a versírás is foglalkoztatta. Színpadra először Karel Čapek *Fehér kór* című drámájával lépett.

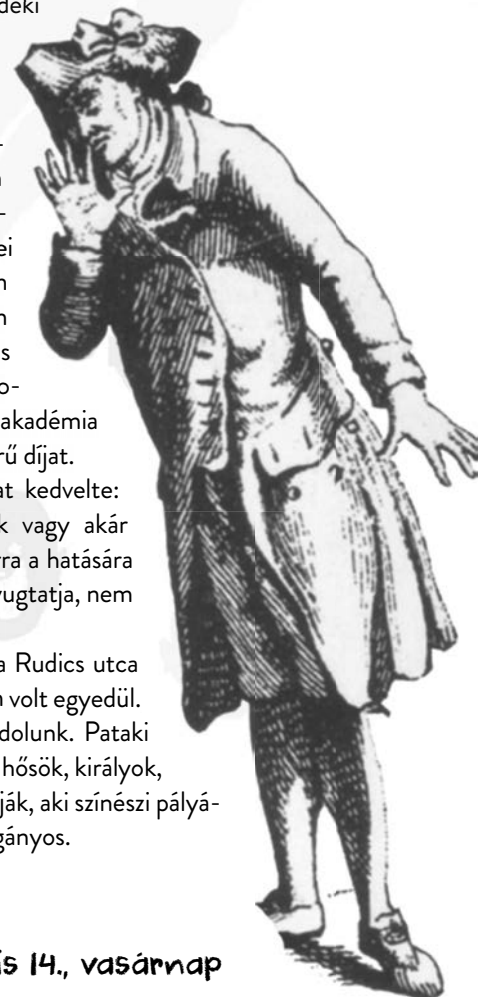
Egyetemi tanulmányaival érdekes fordulatot vett az élete, ugyanis tanulmányait a zágrábi orvostudományi egyetemen akarta folytatni. Ám ekkor sem tudott szabadulni a művészetektől: lehetőséget kapott Zágrábban kultürestek szervezésére. Itt új művészeti ágba is kipróbálta magát: egy dszesszegyüttesnek lett a tagja. Megpróbálta magát a zenélésből és a színészkedésből eltartani.

1939-ben behívót kapott a II. világháborúba. A német hadifogságból 1945-ben szabadult. Nem sokkal később alapító tagja, színésze és rendezője lett a Magyar Népszínháznak. Ő rendezte a szabadkai Népszínház első darabját, Balázs Béla *Boszorkánytáncát*, melynek bemutatására 1945. október 29-én került sor.

1975-ben meghívták az újvidéki Művészeti Akadémia magyar nyelvű színművészeti szakára professzornak. Diákjait a színház szeretetére, tiszteletére nevelte, nem elsősorban a színészetet próbálta megtanítani nekik. Nemcsak a fellépései voltak fontosak számára, hanem diákjai nevelésére is ugyanolyan hangsúlyt fektetett. Ez abból is látszik, hogy egykori diákja, Kovács Frigyes híres színész és az akadémia tanára, létrehozta a Pataki-gyűrű díjat.

Pataki az egyszerű dolgokat kedvelte: lehetnek azok filmek, könyvek vagy akár versek is. A színháznak pedig arra a hatására esküdött, ami az embert megnyugtatja, nem pedig fölizgatja.

Mindennapjait Szabadkán, a Rudics utca 2. szám alatt élte, ahol soha sem volt egyedül. Itt most nem a családjára gondolunk. Pataki László állandó lakótársai drámai hősök, királyok, koldusok voltak, mert azt mondják, aki színészi pályára lép, többé soha nem lesz magányos.

Szántó Róbert (1891–1941)

A középiskolát Szarvason, a teológiát Pozsonyban végezte. Lelkészi pályáját a budapesti Deák téri evangélikus templomban kezdte, a világháború idején tábori lelkész volt – „a fügefaiilatú Mosztárban”, ahogy egyik versében írja. 1920 és 1929 között pedig a szabadkai ágostai hitvallásúak lelki gondozását végezte. Ebbena nagy kiterjedésű alföldi városban sokoldalú munkásságot fejtett ki: 1921-ben a bácskai egyházkerület vezetőségének megbízásából újraindította a korábban Zomborban, illetve Baján megjelenő *Vándorút* című egyházi lapot, amelynek évekig, pontosabban 1928 végéig szerkesztője volt.

A világi politikai sajtó mozgalmában is tevékenyen részt vett, mégpedig a Magyar Párt főtítkáraként, illetve vezetőségi tagjaként. Ilyen minőségben többször is felelős szerkesztője volt a szervezet hivatalos sajtóorgánumának, a *Hírlapnak*.

Az elnyomott magyar nemzeti kisebbség érdekeinek érélyes, olykor provokatív, néha nacionalizmusba torkolló védelme miatt a lap örökös támadásoknak volt kitéve. 1925-ben több szerkesztővel együtt Szántó Róbertet is letartóztatták.

1927 júniusában Szántó Róbert új, rövid életű hetilapot indított *Hétfői Magyar Újság* címmel, amely a *Vándorút*ban közzétett beharangozó szerint „a vajdasági magyarság szócsöve és sérelmeinek bátor szószólója lesz”. Szántó Róbert az irodalmi életben is szerepet játszott. Szenteleky Kornél 1928-ban, a *Vajdasági Írás* indulásakor bevette a folyóirat szerkesztőbizottságába.

Szántó Róbert írt még bibliai egyfelvonásosokat, ifjúsági színműveket és egyéb színdarabokat is.

Fő művei: *A déli végeken* (versek, 1916); *Aszmodi diadala* (drámai költemény, 1919); *Viaskodó tavasz* (versek, 1923); *A próféta szerelme* (elbeszélések, 1926); *Az utolsó óra* (színmű, 1938); *Hazavágyom* (válogatott versek, 1941).

Élete tragikusan ért véget: gyilkosság áldozata lett.

Szilágyi László (1925–1980)

Szilágyi László színész, rendező volt. 1948-ban műkedvelőként került Szabadkára, ahol rövidesen a társulat egyik legfoglalkoztatottabb színésze lett. 1964-től az Újvidéki Rádióhoz, majd a televízióhoz szerződött színészként, később rendezőként.

Szilágyi László a drámairodalom legnagyobb szerepeit alakította. Főbb szerepei: Mosca (Jonson: *Volpone*); Callimaco (Machiavelli: *Mandragóra*); Petruccio (Shakespeare: *A makrancos hölgy*); Oberon (Shakespeare: *Szentivánéji álmom*); Báró (Gorkij: *Éjjeli menedékhely*); Hlesztakov (Gogol: *A revizor*); Leonardo (García Lorca: *Véres menyegző*); Jimmy (Osborne: *Dühöngő ifjúság*); Perföldy (Kisfaludy Károly: *A kőrök*); Aurel (Krléža: *Léda*); Leprás Mátyás (Brecht–Weill: *Koldusopera*); Camille Sévigne, vizsgálóbíró (Acharde: *A bolond lány*).

„Több mint hat évtizeddel ezelőtt színházcsinálóink lelkes kis csapata színháztörténetet írt itt a Délvidéken. A nagy színészgyéniségeken kívül, mint amilyen Pataki László, Sántha Sándor (mindketten részt vettek a színházavató előadásban), aztán R. Fazekas Piri, Fejes György, Ferenczi Ibi, Szilágyi László (hogy csak néhányukat említsem) ott voltak természetesen azok a színészek is, akik tehetségükkel, hivatástudatukkal a Magyar Színház alapjait lerakták. Ennek az alapozásnak, majd a lassú építkezésnek szívós, elkötelezett »harcosai« voltak a rendezők is: Garay Béla, majd a későbbiek során Varga István, Virág Mihály, ifj. Szabó István, és persze a színész-rendezők, Pataki László és Szilágyi László.” (Faragó Árpád)

A XXIII. Találkozó díjazottjai

Fődíjak

A zsűri PATAKI LÁSZLÓ-DÍJJAL tünteti ki a **kupuszinai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportját** a találkozój legjobbj hagyományos keretek között megvalósított előadásáért, a *Tuladunai* című darabjéért. Az előadás rendezője Molnár József.

A zsűri BAMBACH RÓBERT-DÍJJAL tünteti ki a **szabadkai Népkör Magyar Művelődési Központ Fabula Rasa Színjátszó Grundját** a *Semmi* című produkció színpadra állításáért. A produkció rendezői: G. Erdélyi Hermina és Greguss Zalán.

A zsűri egy KORTÁRS MAGYAR DRÁMA LEGJOBB SZÍNREVITELÉÉRT, a *Bányavakság* című előadás létrehozásáért díjjal tünteti ki a **nagykikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila Színtársulatát**. Az előadást Király Sándor rendezte.

A zsűri közösségteremtő tevékenységéért GARAY BÉLA-DÍJJAL tünteti ki a **szilágyi József Attila Művelődési Egyesület Mosoly Amatőr Színjátszó Társulatát**.

A zsűri SZILÁGYI LÁSZLÓ-DÍJJAL tünteti ki **Tombác Imrét**, a nagykikindai József Attila színtársulat tagját a *Bányavakság* című előadásban Ince szerepének megformálásáért.

A zsűri FERENCZI IBOLYA-DÍJJAL tünteti ki **Csernai Pannát**, a kupuszinai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportjának tagját a *Tuladunai* című előadásban Évi szerepének megformálásáért.

A zsűri NAGY ISTVÁN-DÍJJAL tünteti ki **Balázs Györgyöt**, a nagybecskereki Madách Amatőr Színház tagját a *Függöny fel!* című előadásban a Betörő (Selsdon) szerepének megformálásáért.

A zsűri MAGYARI PIRI-DÍJJAL tünteti ki **Lackó Farkas Erzsébetet**, a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának tagját a *Meghalsz, Banya!* című előadásban a Banya szerepének megformálásáért.

A legszebb színpadi beszédért a zsűri SZÁNTÓ RÓBERT-DÍJJAL tünteti ki **Ejzler Evilát**, a topolyai Mara Amatőr Színház tagját.

A kupuszinai KÖZÖNSÉGDÍJJAL tüntetik ki a **Nagybecskereki Madách Amatőr Színházat** a *Függöny fel!* című előadásért.

Különdíjak

A DIÁKZSÚRI a legjobb előadás díját a **tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület** színjátszó csoportjának adja a *Meghalsz, Banya!* című darbjáért.

A MAGYAR NEMZETI TANÁCS TÁJOLÁSI KÜLÖNDÍJÁT a **nagykikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila Színtársulata** nyerte el *Bányavakság* című előadásáért.

A zsűri a SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ MAGYAR TÁRSULATÁNAK KÜLÖNDÍJÁT, vendégjátsszói lehetőséget a Délvidéki magyar színjátszás napja keretében a Jadran színpadon, a **szilágyi József Attila Művelődési Egyesület Mosoly Amatőr Színtársulatának** adományozza az *Indul a bakterház* című darabért. Az előadás rendezője Francia Gyölnai Klára.

A zsűri a SZABADKAI KOSZTOLÁNYI DEZSŐ SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, vendégjátsszói lehetőséget a színházban, a **temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület „JÁCCUNK” truppjának** adományozza a *Koldustetű* című darabért, melyet László Sándor rendezett.

A zsűri a TANYASZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, az idei előadásban való részvételt **ifj. Robotka Istvánnak**, a szenttamási Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja Liliomfi Színjátszó Csoport tagjának adja, a *Liliomfi* című előadásban Liliomfi szerepének megformálásáért.

A zsűri a TANYASZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, az idei előadásban való részvételt **Dudás Norbertnek**, a Népkör Magyar Művelődési Központ Fabula Rasa Színjátszó Grund tagjának adományozza a *Paravarieté* című előadásban Ezerarcú Fregoli szerepének megformálásáért.

A zsűri MAGYARORSZÁG SZABADKAI FŐKONZULÁTUSÁNAK FELKÉRÉSÉT, A KOSSUTH LAJOS-EMLEKÉV JEGYÉBEN EGY PRODUKCIÓ ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS BEMUTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGÉT adományozza: a **szabadkai Népkör Ma-**

gyar Művelődési Központ Fabula Rasa Színjátszó Grundjának, a **temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület „JÁCCUNK” truppjának** és a **nagybecskereki Madách Amatőr Színház társulatának**.

A komáromi JÓKAI NAPOKON VALÓ VENDÉGSZEREPLÉS DÍJÁT a **kupuszinai Sturcz József Színjátszó Csoport** kapja a *Tuladunai* című előadásukért.

A NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJÁN VALÓ BUDAPESTI VENDÉGSZEREPLÉS lehetőséget a *Koldustetű* című előadásáért a **temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület „JÁCCUNK” truppja** kapja.

A CSANÁDPALOTAI X. NEMZETI SZÍNSZÍNHÁZ TALÁLKOZÓ ÉS SZÍNHÁZTÁRSULATOK SZAKMAI KONFERENCIÁJÁN VALÓ VENDÉGJÁTÉK LEHETŐSÉGÉT a **Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínjátszói** kapják *Fűzér* című előadásukért.

A zsűri a SZABADKAI KOSZTOLÁNYI DEZSŐ SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, csoportos belépőt a színház valamely előadására, a **topolyai Mara Amatőr Színháznak** adományozza.

A zsűri a SZABADKAI KOSZTOLÁNYI DEZSŐ SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, csoportos belépőt a színház valamely előadására, a **Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület Soma Színtársulatának** adományozza.

A zsűri a SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ MAGYAR TÁRSULATÁNAK KÜLÖNDÍJÁT, csoportos belépőt a társulat valamely előadására, a **bezdáni Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színtársulatának** adományozza.

A zsűri a ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, csoportos belépőt a társulat valamely előadására, a **szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának** adományozza.

A zsűri az ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ KÜLÖNDÍJÁT, csoportos belépőt a társulat valamely előadására, a **tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának** adományozza.

A zsűri a KUPUSZINAI HELYI KÖZÖSSÉG FESTMÉNY-KÜLÖNDIJÁT **Pásztor Zdrávkónak**, a szilágyi Mosoly Amatőr Színjátszó Társulat tagjának ítéli oda a *Bakter* szerepének megformálásáért az *Indul a bakterház* című előadásban.

A zsűri a PETŐFI SÁNDOR MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET FESTMÉNY-KÜLÖNDIJÁT **Király Sándornak**, a nagyikindai József Attila Színtársulat rendezőjének adományozza a *Bányavakság* című előadás színreviteléért.

A zsűri a nagyikindai József Attila Színtársulat *Bányavakság* című előadásában nyújtott alakításáért, Iringó szerepének megformálásáért a SZILAGYEV DÁNIEL VIRÁGKERTÉSZ által felajánlott KÜLÖNDIJÁT **Király Annamáriának** adja.

A zsűri a MAGYAR SZÓ NAPILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT adományozza **Zsivu Péternek**, a kupuszinai Sturcz József Színjátszó Csoport tagjának, a *Tuladunai* című előadásban Borus Gabi szerepének megformálásáért.

A zsűri a MAGYAR SZÓ NAPILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT adományozza **Szántó Tivadar**nak, a tóbai Petőfi Sándor amatőr színjátszó csoport tagjának, a *Meghalsz, Banya!* című előadásban a *Bakter* szerepének megformálásáért.

A zsűri a MAGYAR SZÓ NAPILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT adományozza **Elek Istvánnak**, a temerini „JÁCCUNK” trupp tagjának, a *Koldustetű* című előadásban Gergian szerepének megformálásáért.

A zsűri a KÉPES IFJÚSÁG EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT adományozza **Brasnyó Albertnek**, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete tagjának *A kert* című előadásban nyújtott alakításáért.

A zsűri a HÉT NAP HETILAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT adományozza **Szukola Bélának**, a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület Soma Színtársulata tagjának a *Mandragóra* című előadásban nyújtott alakításáért és a díszlet igényes elkészítéséért.

A zsűri a HÉT NAP EGYÉVES ELŐFIZETÉSÉT adományozza **Foki Sándornak**, a bezdáni Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja tagjának a *Négy férfi gatyában* című előadásban Bertrand szerepének megformálásáért.

A zsűri a HÉT NAP KÖNYVCSOMAGJÁT adományozza **Csáki Beátának**, az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad tagjának *Az ellopott futár* című előadásban Ész Lajos szerepének megformálásáért.

A zsűri a HÉT NAP KÖNYVCSOMAGJÁT adományozza **Kómúves Csaba Bencének**, a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület Soma Színtársulata tagjának a *Mandragóra* című előadásban Callimaco szerepének megformálásáért.

A zsűri a zEtna KIADÓ KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Hodik Annabellának**, a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület Soma Színtársulata tagjának a *Mandragóra* című előadásban nyújtott alakításáért és az előadás kosztümjeinek kivitelezéséért, valamint *A kert* című előadásban nyújtott színészi alakításáért.

A zsűri a zEtna KIADÓ KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Greguss Lillának**, a szabadkai Népkör Magyar Művelődési Központ Fabula Rasa Színjátszó Grund tagjának a *Semmi* című előadásban Szofi szerepének megformálásáért.

A zsűri a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Dupák Fanninak**, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete tagjának *A kert* című előadásban a magcsalt nő szerepének megformálásáért.

A zsűri a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Major Lilinek**, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete tagjának *A kert* című előadásban a magcsalt nő szerepének megformálásáért.

A zsűri a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Kecsenovics Kittinek**, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete tagjának *A kert* című előadásban a magcsalt nő szerepének megformálásáért.

A zsűri *Az ellopott futár* című előadás díszletéért a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza az újvidéki **Színes Szilánkok Diákszínpadnak**.

A zsűri a *Liliomfi* című előadásban nyújtott alakításáért a FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Móricz Mirellának**, a szenttamási Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja Liliomfi Színjátzó Csoport tagjának.

A zsűri az ÉLETJEL KIADÓ KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Huszka Zitának**, az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad tagjának *Az ellopott futár* című előadásban Doktor Mervin szerepének megformálásáért.

A zsűri az ÉLETJEL KIADÓ KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Francia Baláznak**, a szilágyi József Attila Művelődési Egyesület Mosoly Amatőr Színjátzó Csoportja tagjának az *Indul a bakterház* című előadásban Bendegúz szerepének megformálásáért.

A zsűri a *Švejk* című előadásban nyújtott alakításáért a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza **Szabó Erikának**, a topolyai Mara Amatőr színház tagjának.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT

adományozza **Jenovay Lajosnak**, a nagybecskereki Madách Amatőr Színház tagjának a *Függöny fel!* című előadásban Philip (Frederick) szerepének megformálásáért.

A *Tuladunai* című előadás igényes díszletéért a zsűri **Tót Zsaklinának** a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT adományozza.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR VERSMONDÓK EGYESÜLETÉNEK KÜLÖNDIJÁT, ingyenes részvételt a Szép Szó táborban, **Váci Nándornak**, a nagybecskereki

Madách Amatőr Színház tagjának adományozza a *Függöny fel!* című előadásban Roger (Gerry) szerepének megformálásáért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET ÉS A VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG KÖZÖS KÜLÖNDIJÁT, ingyenes részvételt a MADT táborban, **Tóth Zitának**, az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad tagjának adja *Az ellopott futár* című előadásban Prűcsök szerepének megformálásáért.

A zsűri a VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET ÉS A VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG KÖZÖS KÜLÖNDIJÁT, ingyenes részvételt a MADT táborban, **Zelenka Antalnak**, a temerini „JÁCCUNK” trupp tagjának adja a *Koldustetű* című előadásban Burai J. szerepének megformálásáért és az előadás igényes zenéjének elkészítéséért.

A zsűri a P. S. PRINT & DESIGN NYOMDA KÜLÖNDIJÁT **Kamrás Annamáriának**, a nagybecskereki Madách Amatőr Színház tagjának adja a *Függöny fel!* című előadásban Mrs. Clackett (Dotty) szerepének megformálásáért.

A zsűri a P. S. PRINT & DESIGN NYOMDA KÜLÖNDIJÁT **Szakács Tamásnak**, a bácsfeketehegyi Soma Színtársulat tagjának adja a *Mandragóra* című előadás koreográfiájának elkészítéséért.

A zsűri a P. S. PRINT & DESIGN NYOMDA KÜLÖNDIJÁT a **topolyai Mara Amatőr Színház társulatának** adja a *Švejk* című előadás igényes kellékvilágáért.

A zsűri a KUPUSZINAI JÓZSEF ATTILA ÁLTALÁNOS ISKOLA KÖNYVTÁRÁNAK KÖNYVCSOMAG-KÜLÖNDIJÁT a tóbai **Hanyic Patriknak** ítélte oda a *Meghalsz, Banya!* előadásban nyújtott alakításáért, Bendegúz szerepének megformálásáért.

A zsűri a nagybecskereki Madách Amatőr Színház idei előadásának rendezői munkájáért a NOVI FLAMINGO VEGYESKERESKEDÉS AJÁNDÉKCSOMAGJÁVAL jutalmazza **Tóth Irént**.

A zsűri a nagybecskereki Madách Amatőr Színház *Függöny fel!* című előadásának díszletéért a NOVI BAMBI VEGYESKERESKEDÉS AJÁNDÉKCSOMAGJÁVAL díjazza **Faragó Tibort** és **Lackó Róbertet**.

Buják Bernadett, 8. osztály

A diákzsűri összegzése az idei Találkozóról

Az idei Találkozón sokan voltunk a diákzsűri tagjai. Ezért létrehoztunk egy facebook-csoportot, hogy megírjuk a véleményünket a Találkozó előadásaival kapcsolatban. Többen bekapcsolódtak a beszélgetésbe, megpróbálom összegezni a megjegyzéseket.

Egész héten izgatottan néztük az előadásokat, azon gondolkodva, hogy melyik darab legyen a gyerekszűrinél a legjobb, a nyertes. Voltak érdekesebb előadások is. A péntek esti előadás után összeültünk megbeszélni, ki melyik darabnak adná a díjat. Sok előadás szóba került, végül a lista négyre szűkült. Ami minket a leginkább megfogott, az a *Mandragóra*, a *Függöny fel!*, a *Paravarieté* és a *Meghalsz, Banya!* c. darabok voltak. Volt egy kis megbeszélés, érvelés, ellenérvelés, de majdhogynem egyhangúlag, nagy többségben úgy döntöttünk, hogy az idén nekünk leginkább a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának az előadása tetszett, Kéri Ferenc *Meghalsz, Banya!* c. vígjátéka. Sok érdekes jelenet volt benne, rengeteg humor, vicces helyzet. Bodonyi Edinek tetszett a zene is, azt írja, az mindent vitt, főleg, hogy harmonikán is játszottak.

Örülünk, hogy részesei lehettünk a XXIV. Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozásának, nagy élmény volt.

Kiss István, 7. osztály

Ifjúság

Mostanság a fiatalok sokat számítógépeznek,
Az idősebbek pedig mondják, hogy inkább a természetben legyenek.
Lehet, hogy ők áltatalában irigyek a fiatalokra,
Aki inkább figyelnek a saját dolgaikra.
A játszótéren ilyenkor már sokan vannak,
A nagyobbak inkább fociznak.
Szoktunk menni szórakozni, nyáron sokfelé fürdeni.
Jó, hogy van az ifjúság napja is,
Szeretek bent lenni és kint is.
Van egy 6 éves húgom, Petra,
Akire lassan ősszel vár az iskola.
Alennak hívnak engem,
Az ifjúságot pedig nagyon szeretem.

Balog Alen, 5. osztály

IMPRESSZUM

Súgó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXIV. Találkozásának színlapja
Kiadja a kupuszini Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség • A fedőlapot Pál Anikó tervezte Nagy Kornélia munkája nyomán • Tördelő-szerkesztő: Pál Anikó • Szerkesztette: Virág Kiss Anita • Munkatársak: Bíró Tímea, Hajvert Lódi Andrea, Oláh Tamás, Szerda Zsófia • A rendezvény fotója: Stock János és Szerda Zsófia • A Súgó színlap online is elérhető és leolvasható a mellékelt QR-kódon • 2019. április, Kupuszina